

P. OPTATIANI PORPHYRII PANEGYRICUS CONSTANTINO AUGUSTO DICTUS.

I.

Quae quondam fueras pulchro decorata libello,
Carmen in Augusti ferto, Thalia, manus.
Ostro ¹ aditura nitens, argento auroque coruseis
Scripta notis, picto limbo dicta notans,
Scriptoris bene compta manu, meritoque renidens,
Gratifici Domini visibus apta sacris :
Pallida nunc atro chartam suffusa colore,
Paupere vix minio carmina dissocians,
Hinc trepido pede tecta petis venerabilis aulae,

¹ Aditum. — ² Fit.

Vers. 5. *Ostro aditura nit.* Pith. pag. 347, *Ostro tota nitens.*

10. *Quod nimium sit tua nunc facies.* Pith. *quo nimium sit tua mundities.*

11. *Quos habitus.* Pith. *Hos habitus.*

Horrida quod nimium ³ sit tua nunc facies.
Quos habitus vatis praesentia fata merentur,
Vix locus hoc saltem praebuit unde venis.
Suppliciter tamen ire potes, Dominumque precari,
Squalor et hae sordes, conveniunt miseris.
Cum dederit elemens veniam, natumque laremque
Reddiderit, comptis ibis et ipsa comis,
Purpureo fulgens habitu, radiantibus intus,
Ut quondam, scriptis ambitiosa tuis.

17. *Radiantibus intus.* Sic et Pithoei editio. Barthius tamen legere imhibet pro *intus, uacis*, per quos intelligit umblicos, quos *Menides* vocat Ausonius Prof. xxvi. Vide eum l. xxi Advers. cap. 18.

II.

¹ VIDESVTARASTEMDICATAPYTHIO
FADREPOLITAVATISARTEMVSICA
SICPVLCHRASACRATISSIMAGENSPOBODECENS
² HISAPTATEMPLISOVISLITANTVATVMGHORI
TOTCOMPTASERTISETCAMENA EFLORIBUS
HELICONIISLOCANDALVCISCARMINVM
NONCAVTEDYRAMEPOLIVITARTIFEX
EXCISANONSVMRVPEMON TISALBIDI
LVNAENTENTENECPARIDEVERTICE
³ NONCAESADVRONECCOACTASPICVLO
ARTAREPRIMOSEMINENTESANGVLOS
ETMOXSECYNDOSPROPAGARELATIVS
EOSQVECAVTE SINGVLOSSVBDYCERE
GRADVMINVTO PERRECVRASLINEAS
NORMATAVBIOVESICDEINDE REGVLA
⁴ VTORAQVADRAESITRIGENTELIMITE
VELINDEADIMVMFVSARVRSVMLINEA
TENDATVRARTELATIORPERORDINEM
MEMETRAPANGVNTDECAMENARVMMODIS
MYTATONVNQVAMNVMERODVNTAXATPEDVM
QVAEDOCTASERVATDVMPRAECEPTISREGVLA
ELEMENTACRESCVNTETDECRESCVNTCARMINVM
HASPPOEBESVPPLEXDANSMETRORVMIMAGINES
TEMPLISCHORISQVELAETVSINTER SITSAGRIS

¹ Stendicata. — ² Quos litant. — ³ Coacta spicula. — ⁴ Ut hora quadræ.

Hoc carmen abest a Pithœana editione.

V. 10. *Spiculo.* Genus ferrementi marmorarii .Barth.

15. *Normata ubique.* Exacta ad normam. Barth.

III.

ALME DECVS MVNDI SVMVM RECTOR PIVS ORBIS
AVGVSTE, INVICTA POPVLOS VIRTUTE GVBERNANS,
IVSTITIA IMPERIVM, NATIONVM CONSTANTINE
EFFRAENATARVM MODERAMINE PACIFICATOR,
QVEM DIVVS GENVIT CONSTANTIVS INDVPERATOR,
AVREA ROMANIS PROPAGANS SAECVLA NATO;
HEV NIMIS AD CAELUM PROPERANS, NI LIQUERIT ILLE
AETERNVM AVXILIVM INVICTVM IVSTVMQVE PIVMQVE,

ALME PATER PATRIAE NOBIS TE MAXIME CAESAR,
 AVSONIAE DECVS. ¹ O LVX PIA ROMVLIDVM.
 EST PLACIDVM SVPERIS TVNC, HAEC IN GAVDIA MVNDI
 PERPETVIS BENE SIC PARTIRI MVNERA SAECLIS,
 SIDERA DANT PATRI, ET PATRIS IMPERIVM
 SANCTE TIBI, MAGNAE DATA TV LVX AVREA ROMAE.
 ISTA CANIT RVRIS TIBI VATIS ARDUA MVSA.

In hoc carmine primus versus ex dissyllabis partibus orationis constat. Secundus ex trisyllabis. Tertius ex tetrasyllabis. Quartus ex pentasyllabis. Quintus ex una, duabus, tribus, quatuor, quinque syllabis constat, qui dicitur Torpalius sive Symphalicus. Sextus ex quinque partibus orationis constat, quarum manente ultima, caeterae quatuor ordinem suum per vices mutant. Septimus de octo partibus orationis solus constat, nec bis ullam partem habet, nec minus aliquam. Octavus per omnes casus declinatur. Nonus et ad directum heroicus, et reciprocus heroicus est. Decimus et ad directum pentameter est, et reciprocus aëus. Undecimus et ad directum hexameter est, et reciprocus nulla exempta littera vel syllaba fit idem pentameter. Duodecimus heroicus est. Tertius decimus pentameter, fit heroicus, et heroicus pentameter. Quartus decimus et Quintus decimus ad directum heroici sunt, dum redeant Sotadict.

¹ O lux o pia.

Vers. 2. Auguste. Pith. p. 578, Augusti.

3. Imperium. Pith. Imperii.

7. Ni liquerit ille. Pith. ne linqueret illi.

9. Nobis te. Pith. nobis te.

10. Decus o lux. Pith. decus et lux.

15. Dant Patri. Pith. dant Patriæ.

Ult. Vatis. Pith. Vates.

IN LEMMA CARMINI SUBJECTUM.

Syllabis constat, qui dicitur Torp. s. Symphalicus.

Hæc non habentur in Pithæana.

Torpalius. Ropalicus. Barth.

Partibus orationis constat. Pith. ornisi tō constat.

Ordinem suum per vices. Pith. per vices ord. suum.

Nonus et ad dir. Tō et omittit Pith.

Heroicus est. Pith. tō est omittit.

Decimus et ad dir. pent. est, et reciprocus æque.

Pith. Decimus ad dir. pentameter, et reciprocus nulla exempta littera vel syllaba, fit idem Pentameter.

Undecimus et ad dir. hexameter est, et reciprocus

nulla exempta littera vel syllaba fit idem Pentameter.

Pith. Undecimus ad dir. hexameter et reciprocus...

Tertius decimus pentameter, fit heroic. et her. pentameter. Pith. Et Tertius decimus pentameter : sunt-

que recurrentes.

Sotadici. Pith. Sotadici.

IV.

(In hoc et in sequentibus carminibus litteras minio in editioe Welseri pictas majori cbaractere distinximus.)

PRO DENTVR MINIO CARLESVIASIGNALEGENTI
 CONSTANTINE DECVS MVNDI LVX AVREASAECLI
¹ QVISTVAMIXTACANATMIRAPIETATETROPARA
 EXVLANS DVX SVM MENO VISMEAPACINAVOTIS
² AEMVLAQVAMCLARIIGENITORISCALLIOPEAE
 COMPOSVIT TALINVNCMENS PERVVALIQVORE
 VERSIFICASHELICONINGADIAPROLYATVNDAS
³ CLEMENTIQVENOVVMNVN ENDEPECTOREVERSET
 NAMQVEGOMAGNANIMI DICANNVMEROSACANENDO
 SCEPTRADVCSIGARZA ENOBISDATGRAECIADONA
 SAECLAQVEBLENNYI COSOCIALILINITEFIRMAS
 ROMVLALVXCONDIGNANOVISFLORENTIAVOTIS
 VOTOSCRIPTACANOΘALIMARSCARDINETECTO
 IAMBELLISTOTVM MYSEVMPERLECTERECIYEM
 VTPATEATRVBI CONPARILI PETITAE THERAIVRE
 NVNC FELIOPROPRIOSPACIS MESCVRPEAVISVS
 IANSTINVLATSIGNISEXVLANS MVSANOTARE
 GAVDIALAETVS NVNCPERMENOTATAVIAPHOEBVS
 RETITOCVQVETEXTANOVOCANE LAVREAPLECTRO
 ARTENOTISPICTA FELICIASAE CVLAPLAVDENS
 SICAESTVS VATISPIDODVCEPITHIECARPENS
 NVNCTVTVS CONTEMNATSVMMEPROCAXEGOVERO
 NVNCMAEBESIGAEVMVALEAMBENEFRANGEREREMO
 CARBASANOCTIGERVMTOTVMSISCRVPEOTENDO
 PVLPIADEPOR TANSVISAMCONTEXERENAVEM
 MVSASINITCONIVNCTATVOSPESINCLITAVOTO
 MENTEMPOROTVMFESSAMNONFRANGATHIVLCO
⁴ LAVSMEAFICTAPEDESTANS MAGNAMOLEDOCENDI
⁵ SIGNAPALANDICAMLAETISSIMAFVWINESANCTO
 MENTEBONACONTEMNATSVMMISCVM SIBIAGONEM
 VOTISPOSTFRVCTVM MARTEMCLEMENTIAREDDET
 SIGNOBISLEECTOQVOCRESCVNTAVREASAECLA
⁶ HOKLATIOVINCENSIA MBISVICENNIAREDDES
 CARMINA QVAEPIC TASMIROBENOMINEFORMET
 FLORENUTAN SVOTVMVARIODATPAGINAFELIX
 AVGVSTAESOBOLISMEMORANSINSIGNIAFATA
 IVDICETEVELTESTEPIOCONDIGNAPARENTVR
 IYNGENTVRTITVLSIFELICIAFACTANEPOTVM

In hoc carmine a monogrammo Jesu oritur principium lationis, ut pectore levatur obacuritas. In qua duo versus

Græcæ sunt, incipientes a læva parte monogrammi, ex quibus unus ejusdem signi reliquis partibus functus, media littera N terminatur,

τὴν αὐτὴν ἀστ., κόσμον καὶ δὲ ἄρμενον εἰνοκίχεν (Stc).

Alter inde descendens ad alveum navis, speciem gubernaculi partis suæ fine concludit. Qui est talis,

Ὀῦροις τεινόμενον σῆς ἀρετῆς ἀνέμοις;

Versus vero qui aut a prora incipiunt, aut a rostro, aut a remis, aut sub prora, extremo puppis acumine terminati, texta vicere, alii vota circumcludunt. Qui sunt tales,

Navita nunc tutus contemnat summe procellas,

Nigras nunc tutus contemnat summe procellas,

Tutus contemnat summis cumulata tropæis.

Pulsa mente mala contemnat summe procellas.

Spe quoque Roma bona contemnat summe procellas.

Roma felix floret semper votis tuis.

¹ Trophæa. — ² Claræ. — ³ Verso. — ⁴ Laus mea fista. — ⁵ Flumina. — ⁶ Vince-siam.

Hoc carmen non est in Pith.

V.

¹ FINGEREMVSARVMFRA GRAREMNVMINEVLTVS
 ALMEPARENSORBISPERFECTAINMVNIAVERSV
 VOTAQVESIRATIONONARNVATORDINEPHOEBI
 GESTACANVNTQVOSAONIVMPLACABILENVME
 VATISSORTEFRVIDATDONISCARMINISEXHO
 SVSTOLLENSETVERSIVNSTIGANSORASONARE
 TVMENTEMINSPIRASVATISTVGAVDIASEMPER
 INTESANCTEVOCAS TVQVIVISDOCTACAMENA
 EDEREDICTAFAVENSTVLAETVSVOTASECVNDA
 VTRATASINTAVDISTUAMITISRECTOROLYMPI
 TEMPORAPRAECIPVASERVATPIETATESERENA
 AVRERAIAMTOTOVICTORTVASAEVCLAPOLLENT
² CONSANTINEPOLOHAECNEXVSLEGESOLVTIS
 DICTVRVSMETRISMAGNOMOVETAGMINEMVSAS
 ATMEAVIXPICTISDVMTEXITCARMINAPHOEBI
 CALLIOPEMODVLISGAVDETSIVOTASECVNDET
 DELIVSINTEXTAVTPARILISVBTAMITEMVSA
 ORSAIVVETVERSVCONSIGNANSAVREASAECLA
 SEDTIBIDEVOTAMRAPIVNTADGAVDIAMENTEM
 AVDENTERQVELOQVISVADENTPERDEVIAVOTA
³ AONIDESFRETAEETQVANTISSVAVERBATVERI
 LEGIVSADSTRICTAETETOTAMENTEFIDEQVE
 VATISVOCETVITVAPRINCEPSINGLITETANTA
 BELLACANVNTETPEGASRONOVACARMINAPOTV
 EXERCENTNEXVQVEVOLVNTNVNCRITESONARE
⁴ EGREGIVMIMPERIVMTANTOCVIMVNEREFVNGI
 ETPRAEELSIAIVVATVERSVSPERSCRVPEAFARI
 MENTISOPVSMIRVMMETRISINTEXERECARMEN
 ADVARIOSCVRSVSVIXARTOINLIMITEGLAVSA
 NODOSOSVISVSARTISCI TOPERFERATEXHO
 ETAMENAVSALQVITANTOMENSAESTVATORE
 NECDIGNVMVOTISCARMENSICREDDEREDETVR
 TALILEGECANENSQVAENOSTRVM PAGINASOLA
 EXHELICONELICETCONPLEBITMVNSAMORIS
 PICTAELEMENTORVMVARIOPERMVSIKATEXTV

Istud carmen tricenae quinas litteras per omnes versus habet. Et est primus versus per anfractum, a prima littera usque ad ultimam litteram primi versus,

Fingere Musa queat tali si carmine vultus;

Simili anfractu per acrostichidem in deorsum versum a secunda littera usque ad penultimam,

Augusti, et metri et versus lege manente;

Item simili anfractu ultimus versus a prima littera usque ad ultimam sui,

Picta elementorum vario per musica textu;

Adæque iterum pari anfractu in elostichide a secunda littera ac deorsum versum usque ad penultimam,

Vincere Apelleas ardebit pagina ceras.

Item ab octava decima primi versus littera, ad directum per medium deorsum versum descendens,

Grandia quærentur si vatis læta Camena.

Item ad octavam decimam acrostichidis per medium ad directum versus,

Orsa juvel, versu consignans aurea sæcla.

In hac pagina quatuor hexagona sunt pari numero litterarum, et octo orthogona adæque pari numero litterarum per singulas litteras crescentia et decrescentia.

¹ Fraglarem. — ² Solutis. — ³ Fræte. — ⁴ Curmunere.
Vers. 1. *Fraglarem.* Pith. p. 351. *flaglarem.*
9. *Lætus.* Pith. *sætus.* Male.
20. *Devia vota.* Pith. *d. voto.*

26. *Tanto cui munere.* Pith. *t. cur mun.*
30. *Cito perferat.* Pith. *caûa perf.*
32. *Reddere detur.* Pith. *r. retur.*

IN LEMMA CARMINI SUBJECTUM.
Tali se carmine. Pith. *tuli si carm.* Male.
Penultimam. Pith. *pæne ultimam.*
Ad ultimam sui. Pith. *ad ult. sic.*
Penultimam. Pith. *pæne ultim.*

Item ad octavam decim. Pith. *Iterum ab octava decima.*
Orthogona. Pith. *octogona.*
Et decrescentia. Pith. *vel discrepantia.*

VI.

SANCTETVIVATISCAESARMISERERESERENVS
AVGVSTROMNIPOTENSALMOMORTALIACVNCTA
NVMINELAETIFICANSNOBISDAGAVDIANOMEN
CONSTANTINETVVMPECVNDICARMINISEXHO
TEDVCEDETMVSASNAMTRISTISCVBARECVSAT
EGREGIOSACTVSIAMSEDENTCRIMINAPARCAE
TVNCMELIVSDOMINVMTEVOXSECVRASONABIT
VIRTVTVMRECTORPOTVITVIXPANGEREVERSV
ISTAMODOETMOESTOSICSALETEMDICEREVATI
VIXMIHICALLIOPEPAVITANTICONSCIANVT
ANNVITAVSAPRECEMVATISQUEEDICEREFATA
TRISTIASIGNATOPARTESVTLIMITCLAUDA
TVREPARICARMENMEDIVTCONSONAINOMNI
SITNOTAPRIMASVIETSIPTARSEXTIMATALIS
CEVMEDIAEPRIMISOCVRRRENSAPTIVSISTIC
ADLATERVMFINESETPARSQVAEDIVIDITORS
EMEDIOCAPVTESSEQVEATVERSVQVEREFERE
SANCTETVIVATISCAESARMISERERESERENVS
ALMESALVSRORBISROMAEDECVSINCLITEFAMA
RMELIORPIETATEPARENSADMARTIAVICTOR
MITIORADVENIAMPERMVLGENSASPERALEGVM
IVSTITIAAETERNAEVIRESSETGLORIASAECLI
SPESDATAPLENABONISETFELIXCOPIAREBV
EXIMIVC OLVMENTVETRYMVIRTUTEFIDEQVE
ROMAEMAGNEPARENSARMISCVLIBVSVLTO
ETSVMMILAVSGRATADAIMENSCLARASUPERNE
REBUSMISASALUSPERTEPAXOPTIMEDUCTOR
ETBELLISSECVRACUIESSANCTAOMNIAPERTE
SOLISIVRASUISFIDISSIMADEXTRAMARITIS
ETSOCIALEIVGMPRAEBETCONSORTIAVITAE
RESPICEMEFALSODECRIMINEMAXIMERECTOR
EKVLISAFFLICTVMPOENANAMCETERACAVSAE
NUNCOBIECTAMIHIVENIAVENERABILENVME
VINCEPIAETSOLITOBVPERANSFATALIANVT
SANCTETVIVATISCAESARMISERERESERENVS

In hoc carmine omnes versus tricenarum quinarum litterarum sunt, et primi versus littera S communis est cum acrostichide; ultima littera primi versus, id est S communis est cum telostichide: Ultima littera acrostichidis, id est S communis est cum ultimo versu: Primi versus media littera, id est decima octava S, caput est medii versus deorsum descendens per medium ultimi versus: Acrostichidis media littera, quæ est decima octava, S, caput est medii versus ad directum: qui medii versus vel ad directum ire possunt, vel a medio flecti, idem sonantes. Est autem versus qui per omnes partes has sonat,

Sancte tui vatis, Cæsar, miserere serenus.

Quadræ quatuor eodem versu clausæ, habent per omnes partes senas denas litteras, in quibus quadris mediis octonæ litteræ ad directum initio scriptum faciunt versum,

Aurea sic mundo disponas sæcula toto.

¹ Sit nota prim. usui.

Vers. 3. *Nobis da gaudia.* Pith. pag. 349, *nobis ad gaudia.*

9. *Mæsto sic saltem.* Pith. *mæstos hic saltem.*

11. *Annuit.* Pith. *Adnuit.*

16. *Ad laterum.* Pith. *ad lat.*

22. *Æternæ, vires et.* Pith. *æterna, cui res et.*

26. *Et summi laus, grata.* Pith. *E. s. jus, grata.*

29. *Dextra salutis.* Pith. *dextra maritis.*

IN LEMMA CARMINI SUBJECTUM.

Tricenarum. Pith. *trigenarum.*

Cum acrostichide; ultima littera primi versus, id

est S communis est cum telostichide: ultima littera acrostichidis, id est S communis est c. u. v. Pith. cum acrostichidis prima littera, id est, S cum telostichidis ultima littera, communis est, id est, S communis est c. u. v.

Decima octava. Pith. *octava decima.*

Deorsum desc. p. m. ult. versus. Omittit Pith.

Decima octava S caput est medii versus ad directum: q. m. v. Pith. octava decima in capitalium medium versum. q. m. v.

Partes has. Pith. *has partes.*

*Clausæ. Pith. inclusæ.
Scriptum fac. Pith. scriptæ f.*

Disponas. Pith. disponis.

VII.

CONSTANTI NE PATERTVM VNDIGLORIA CONSVL
 ECCE TVOR ENOVATADABISTOTA PERTALABORE
 REGNA PERINNVMERAS GENTES MOX CARVSE OIS
 TOT POPVLISPIAI VRA FERES ET SOLV SINOMNI
 AVGVSTVSMVNDOSPARGES ET INVLTIMANOMEN
 SOLTIBIFELICES FACIETS PESPETPET ENVT
¹ ARSBONAVSTITIAE ETDIVVMVICINADECURI
 LARGIDONABONICAE LOCAPITINFLVITILVLC
 VOTA QVODOPTARINTPIETATIS CANASVBIBIT
 SANCTACERESTELLVS REDDITBACHEIALAPSA
 RIVISDONASVISNONEVRIEFLAMINETVRBANT
 ENORMESPELAGVSSATAMITISPRINCIPENOTO
 RESPERIVSTAVIGENSORISSVASIGNABOOTEN
 VLTIMACONSOCIATOLLVNTINSIDERADEXTRA
 MAXIMELVSTITIAELVMENCONCORDIAINOMEN
 PACIFICVMTE TOTACVPITIAMSAVCIAETORAT
 RESPESSASCITOPACELEVSTVLYNGESERENI
 ORBISVOTAVIGENTESSIBIIVNGEVOLENTES

*In isto carmine tricenæ quinquæ litteræ sunt. Sed acrostichis cum telostichide juncta facit versum,
 Certa salus rerum, proles invicta tonantis.*

*In qua secunda littera noni versus designat,
 Orbi tu renovas felicitis tempora sæcli.*

*Item a secunda decimi versus littera, ad penultimam ejusdem bis ascendens et bis descendens rubrica, continet
 versum hunc,*

Aurea justitiæ terris insignia donas.

¹ Justitiæ et dijuum.

Vers. 2. *Dabis.* Pith. *ibid. dabit.*

3. *Mox carus.* Pith. *Mox varus.*

5. *Mundo.* Pith. *mundi.*

Ibid. Nomen. Pith. *numen.*

13. *Sua signa.* Pith. *qua signa.*

15. *Concordia in omen.* Pith. *concordiæ omen.*

Ult. Sibi junge. Pith. *tibi junga.*

IN LEMMA CARMINI SUBJECTUM.

Litteræ sunt. Pith. *Litteræ omnes sunt.*

Noni versus designat. Pith. *noni versus per obli-
 quum bis ascendens et descendens lubrica (legerubrica)*

*ad penultimam ejusdem versus, designat, Orbi iuren.
 Rubrica, continet versum hunc. Pith. lubrica conti-
 net hunc versum.*

VIII.

FORTIAFACTADV CISTOTODOMINANTIAIAMNVNC
 ORBECANAMQVIS LAETASVOSVBPRINCIPETANTO
 RVRSVMROMATEN ETMVNDICAPVTINCLITACARNE N
 TVVATEM TVDIVA MONELACERATACRVENTIS
 IMPERIISPARS FESSA POLODIVVL SAGEMEBAT
 SCEPTRA ETAVSONIAEMOEREBATPERDITAIVRA
 SIQVAFIDESTANTISROMANVMGLORIANOMEN
 INSIGNITITIVLISDOMINOSIDLIBERAQVAERVNT
 MOESTAQVEIVRESVOTREPIDATPLAGAMAXIMAMVNDI
¹ V NDEIVBARLVCSIPRIMVMRADIANS HYPERION
 SIDERIBVSPVLSISRVTILODIFFVNDITABORTV
 INDETVVMNOMENMVLTVMVENERABILECVNCTIS
 MAXIMEBELLANTVMDOMITORLVXVNICAMVNDI
 PERPETVISVOTISCVPIVNTMEMORABILENVMEN
 EXOPTANTSERVIREVOLVNTMIRABILEDICTV
 REMQVELARENQVESVVMTANTAESTTIBIGLORIAIVOTI
² AVGVSTOIVVATECETVOSVBFODEREIAMNVNC
 TOTVMORBEMPOSTOTCAEDESQVASFESSAGEMERANT
 OMNIANVNCNVLLO TANDENTREPIDANTIAMOTV
 ROMVLEISSERVIREPIISPATERINCLITEIVSSIS

*In hoc carmine acrostichis habet scriptum, Fortissimus Imperator;
 Quartæ decimæ litteræ, Clementissimus Rector;
 Ultimæ, Constantinus invictus.*

¹ Nyperion. — ² Auguste.

Vers. 4. *Tu vatem.* Vide *Valesium* ad Euseb. H. E. pag. 169.

5. *Polo divisa.* Pith. p. 362 *polo divisa.*

8. *Libera quærun.* Pith. *liber.... quærun.*

13. *Res. l. e. Respublica.* Sic v. 17.

14. *Memorable numen.* Pith. *memorable dicta.* Male.

16. *Laremque.* Pith. *Laremve.* Male.

17. *Augusto.* Pith. *Augusti.*

IX.

OQVITARTAREASPEDEFAYCESPROTERISALMO
 OMISERATETVOSQVISIGNEAEMPLASVPREMI
 ANNVISESSEPOLIPIALVCI SREGNASVPERNAE
 TVVIRTVSAETERNADEITECVMMOMNIACHRISTE
 TVNCPATEREXORSVSCVMMOLESOB SITA PIGRO
 SQVALOREMERSITPOSITOQ;ADRISITOPERTO
 ANTEORTVSHOMINVM SANCTOTVDIVE TONANTI
 SECRETA EVIRESQVEMTVDVMENSGENITORIS
 SOLATENENS PRVDENSQ; DEIDEVSI NTERIORIS
 PRINCIPII SOBOLEMN VLLIVSVA STACRVENTO
 QVODMORSREGNABATLETORATA GAVDIAFVDIT
 OREMEDVLLIFERONECPOENAPERPETEFRANGI
 DEPVLSOSHOMINESPLACVIT NATALIVSATRI
 TVMTPROSTRATISVITAEVIA SEDTAMENOLIM
 PRAESAGOADMONITVT EVA TVMFATA CANEBANT
 TVQVIAFACVNDVSPORRO RTVSERRO RAGEBAT
 CONSILII TVSYMAMRE RVMSATOREDIDITORE
 OVEREPATRIS SAPIENTIACHRISTEQPVLENTO
 EXERTVSVEROBDETRVSVM INVINCVLAMORTIS
 MOXHOMINEMSVMISQVAEQ; ESTVISVNASALVTI
 INFIMADIGNAREQVODNATVRAEORDINERECTO
 VTPERCVLSAIVVESINCLINEREIPSEIACENTI
 NONETERRENOCORPVSTIBIPONDERTRACTVM
 PRAECELSOSE DVIRGO VTERVM DESEMINEFETA
 NECSEGNICOITVNATV SEDCONIVGEOAELORS
 CORPOREVS VVLTVDEV SACTVCASVSVTRVMQUE
 INVITANS IVSSAEXEMPLISHOMINIQ; DICATVS
 AEQVALISDOMINVSQVIALISONEROSACADVGO
 DICTASITHVMANOSPEREMVTDIVINAIMITATV
 IPS E H OMINISTITVLO INCEDISTEQ; PROFANIS
 MAXIMEIVDAEISPLECTENDVMPOSTPIAMILLE
 MVNIA PERMITTISLETVMQVESALVBRELVIS TI
 MOXNECATHVMANASINSECAROPENDVLANOXAS
 TPATERINSEDES NATVMRECIPITQVEVEHITQ;
 AETERNVMSALVISSIGNVM DATMACHINASACRA

Omnipotens genitor, tuque, o divisio mixta,
 Filius atque Pater, et sanctus Spiritus, unum :
 Faveas votis.

* Aeternaej tecum. — * Positoque adri si operto. — * Mediflifero. — * Pondere trantum. — * Nec signi. — * Jaccedit.
 — * Recipitque venitque.

Hoc carmen abest a Pith.



X.

DISSONACONEXISAVDETCOMPONEREVERBIS
 OMINEMENSELATABONOIVVATINCLYTALINGVAR
 MVNERAGRAIORVMVSA MODVLANTE NOVARE
 INQVEVICEMVERSVCECINITQVAEFORTELATINO
 NVNCALIOEXTVGRAECORVMINCARMINADVCI
 ORDINEVTINDVPLICEMNECTATVRLITTERAVOCEM
 NVNCAGEFECVNDARES ECENTPVLC HERRIMAVSABE
 ORESONETD O CILICHEL YSINCLYTA CARMINAPHOEBI
 SPEMRRVM I VSTVMQVE CANAMSVMMAMQVESALVTIS
 TEDOMINVM BONADONAD EITEMAGNE PARENTEM
 ROMANVMGRAIVMQVEORBEMTIBINA XIMERECTOR
 OMNIAQVOD CERTARESPIRANTMENTEQVIETEM
 CONPLACIDISPECTENTHOSTILESMILLETRIVMPHOS
 OMNIAPLENABONISTVA CONSTANTINEQVIRITES
 NILSIBICREDIDERINTKARVMMAGTEDECVSORBIS
 SERVATOSTIRRISESEMPERVINDICEDEXTRA
 TEDOMINOE XVL TANTTRA ANQVILLIS CARIORVBI
 AFRICATEM PORIBVSPO TITVRSERVATAQVIETIS
 NVNCSEFELICEM NVNCS ESVBNVM IN SARCE
 TVTAMQVOD CARTHAGODECVSVNERA BILEGESTAT
 IVREPVAT TANTVMFATISLVXINCLYTAPRAESTAT
 NØBILETEDOMINONOMENSPESETDECVSALVMEST
 OMNISABARCTOISPLAGAFINIBVSHORRIDATAVRO
 PACISAMATKANAETCOMPERTAPERENIAIVRA
 ETTIBIFIDATVISSEMPERBENEMILITATARMIS
 RESQVEGERITVIRTUTE TVASPOPLYOSQ; FEROCES
 PROPELLITCAEDITQVE HABENSTIBI DEBITACARA
 ETTVAICTORESSORSA CCIPITHINCTIBIFORTES
 TEQVEDVCE INVICTAEA TTOLLVNTSIGNACOORTES
 VNDIQVETE COMITATADEIPIANVMINASVMMI
 OMNIBVSVLTOREMPRAEBENTETIVRAFIDEMQVE
 ALMETVISPECTANTRESPONDENTOMNIAVOTIS
 VNDIQVEPACATISSALVATORMAXIMAREBVS
 GAVDIAPRAESTABISDABISOTIAVICTORINORBE
 VIRTVTVM ERITISVICENNIAPRAECIPEVOTA
 SAECLORVM CREVITGEMINOSPESCAESARECERTA
 TVQVEOSANCTEPARENSOLIMPOSTMILLETROPHAEA
 OLVXAVSONIDVMDISPO NESCEPTRANEPOTVM

In hoc carmine acrostichis habet scriptum,

Domino nostro Constantino Perpetuo Augusto.

Decimæ omnium versuum litteræ, et nonæ decimæ, et vicesimæ octavæ, descendentes per directum, litteris græcis tres versus habent. Et est in decimis omnium versuum hic versus:

Ναῖμέν σοι βασιλεῖ Χριστῶς, καὶ σοῖς τυχίησαι;

In nonis decimis hic,

Τίμιον εὐσεβῆς κρατίειν ἀρετῆς τε βραβεῖον;

In vicesimis octavis autem versus hic,

Εὐνομίης ἀρχῆν τε καὶ ἀσπονδίστων ἐνάσσειν.

Sed cum deorsum versum hoc ordine græce legantur, eadem litteræ per diversum ordinem legentibus, versibus latinis obsequium suum latinarum litterarum officio præbent: Ut sit hæc diversitas, ut cum græce significatus suos, tum expriment et latine.

¹ Resekent. — ² Justumque ea nam. — ³ Me felicem. — ⁴ Vicannia.

Vers. 7. *Fecundæ resecent.* Pith. pag. 369, *sec. referent.*

10. *Te dominum bona, etc.* Pith. *Te dominam, bona dona Dei, te magne parentem.*

11. *Grajumque orb. i. maxime Rector.* Pith. *gratumque orbem, sibi maxima semper.*

13. *Complacidi sp. hostiles.* Pith. *Cum placidi spectent nos tales.*

14. *Tua Const.* Pith. *tui Const.*

16. *Servatores Tirri.* Pith. *Serv. Tyrii.*

17. *Carior orbi.* Pith. *Karior orbi.* Sic versu 15 in utraque Edit. Ergo et hic ita scribendum erat.

18. *Quietis.* Pith. *quiete.*

19. *Numinis.* Pith. *nominis.*

23. *Tauro.* Pith. *Cauro.*

27. *Cara.* Pith. *rata.* Male.

28. *Sors.* Pith. *Fors.*

29. *Invictæ attollunt s. coortes.* Pith. *invictas attol-*

lant signa cohortes.

31. *Jura fidemque.* Pith. *Plura fidemque.*

32. *Alme tui spectant.* Pith. *Alma tua spectant.*

IN LEMMA CARMINI SUBJECTUM.

Descend. per directum. Pith. *per diversum descendentes per ordinem directum.*

Omnium versuum hic versus. Pith. *omnium versuum litteris versus hic Græcus.*

In nonis decimis hic. Pith. *In nonis decimis versus est hic.*

In v. octavis autem. Pith. *In v. septimis versus est hic.*

Sed cum deorsum, etc. Pith. *Sed cum hoc ordine deorsum versum Græce legantur, eadem litteræ per diversum ordinem in legentibus rectum dum in eadem pagina loquuntur versibus Latinis, obsequium suum Latinarum litterarum officio præbent, ut sit diversitas, cum hac Græce.*

XI.

PAVCAQVIDEMCRECINIFORSFRIVOLAHISQVOQIVNGAM
 LVDICRASIGNOSTRAPANGETTVAIVSSACAMOENA
 AMBITHAECPLAVDENSFELICISNVMINÉPHOEBI
 CALLIOPEPARTITANOVISSIBIVINCVLACVRIS
 FLEXIBVSUTPRIMISDISCORDIREGLACVLTV
 HINGALIASONETARTESVPERPITHOIAFLEXVS
 SICFACIESTOTIENSVMCONFIRMAVERITAESTVS
 SICANIMVSNECVICTVSINERSSEDSAVCLVSI
 IMPLERIVARIASMETRICAEGRAVIORISOBARTES
 TANDENNOSSEDIEMEDITANTEMVIXLICETAESTVS
 RITEVELITMEDIODVMINAGMINECOLOGATASTRI
 EFFI GIEMTRÉPIDOQVEPARANS SERMONELATENTER
 DICERENECMETVENSVINCTOSICOMNIAABORTV
 PANGERESEDRVRSVMBASSVSNVNC PRODERECARMEN
 IMPERATHICDOCILISMVSAEDEFONTEMEABVNT,
 ORDINECASTALIOTEXTIPERNOMINAVERSVS

In hoc carmine a prima littera primi versus rubrica descendens usque ad octavam octavi, et per amfractum ascendens usque ad penultimam octavi ejusdem versus habet scriptum,

Publilius Optatianus Porfirius hæc lusi.

Item a prima novissimi versus usque ad octavam noni, per amfractum ascendens et descendens, usque ad penultimam noni versus, habet scriptum heroicum versum, qui dum redit fit Sotadicus, et est hic,

Omne genus metri tibi pangens optime Basse.

Item a prima littera sexti versus ad tertiam octavi tres litteræ Hic, et a tertia decima octavi ad quintam decimam sexti, Ver, et inde ad decimam septimam octavi, Su, et inde a xxvii octavi ad vicesimam nonam sexti Sua, et inde ad tricesimam primam octavi Ri, et inde a xxxi noni ad xxix undecimi, Oco, et inde ad xxvii noni Lo, et inde a xvii noni ad xv undecimi Red, et inde ad xiii noni Is, et inde a xiii noni usque ad primam undecimi Par, faciit hendecasyllabum,

Hic versus vario colore dispar.

Vers. 3. *Ambiit. Pith. p. 374, ambiit hæc clau- A dem octavi versus.*

dens felicitis nomine.

6. *Pythola. Recte Pithæus Pithoia.*

8. *Sed saucius. Pith. sit saucius.*

11. *Velit medio. Pith. velit metro.*

1b. *Dum in agmine. Tò M non eliditur, ut apud alios ejus ævi et sequentium passim.*

1b. *Colocat, Pith. Collocat.*

IN LEMMA CARMINI SUBJECTUM.

Rubrica. Pith. Lubrica Male.

Ascendens usque ad p. octavi ejusdem versus. Pith. Ascendens et descendens usque ad pæne ultimam ejus-

Optime Basse. Sic et Pith. Sed scribendum est optime.

Decimam septimam octavi. Pith. septimam decimam oct.

Ad tricesimam primam. Pith. ad vicesimam prim. Male.

Et inde a xvii noni. Pith. et inde ad septimam decimam noni.

Is, et inde a xiii noni. Pith. Is et inde ad tertiam decimam noni usque.

Hendecasyllabum. Pith. Hendecasyllabum hunc.

XII.

PRAECELSAEQVERCVSFRONDENTIINVERTICEPENDENS
 TESTORTEMPLALOCIFAVNOSCELEBRAREFREQVENTES
 DISPARIBVS COMPACTAMODISTOTIDEMQVECVTIS
 DVL CISONOPANVMOBLECTANSMODVLAMINE'SILVAS
 1 NAIADVMDRYADVMOVECHOROSARCANAQVEBACCHI
 2 ORGIAETHEVVANTESSATYROSPERMYSICATEMPE
 3 MEPANADTHYASODOCVITMODVLAMINECANTVS
 ETVARIATA SONISVINXITCONSORTIAPRIMVS
 ATTISALMVSAMANSTVAMAXIMACVRACYBELE
 EROSEOTERITOREDEVSMOLLIQVELABELLO
 ACCENDITQVETVOSIDAEOSMATERAMORES
 INMEFELICESANIMAVITCARMINAMVSAS
 MEIVDEXFORMAEALTAGESTAVITINIDA
 MELAETISOCIAMVOTIVICINAMARITO
 EOOLVCISCANITINVITATASVBORTV

Hæc fistula est versuum heroicorum quindecim, a primo versu usque ad ultimum per singulas litteras decre-
scens.

1 Naidum Driadumque chorus archanaque. — 2 Hevvantis satiros. — 3 Thiasos.

Hoc carmen abest a Pith.
 Edidit Comelinus ex Velseri editione sub finem

Notarum Jos. Scaligeri ad Theocritum p. 29, edit.
 1596, in-8.

XIII.

Princeps beate placido sub axe jam nunc
 Iustis serene populis favente mund
 Victor triumpha tribuens salubre nume
 cœclis amore dominans perenne fausti
 victor salutis oriens quietus ibi
 Antis favente dominis superne dextr
 gaudet subire placidum regentis ome
 Virtus vigore radians serena præsta
 sanctis videre superis remota mund
 totum sub orbe moderans salubre nume
 Vincens ubique superos favente nut
 cœclum per omne dominans beate solu

Jam nunc sub axe placido beate princeps,
 Mundo favente populis serene justis,
 Numen salubre tribuens triumphæ victor,
 Faustis perenne dominans amore sæclis,
 Ibit quietus oriens salutis auctor,
 Dextra superne dominis favente votis,
 Omen regentis placidum subire gaudet.
 Præstat serena radians vigore virtus
 Mundi remota superis videre sanctis,
 Numen salubre moderans sub orbe totum,
 Nutu favente superos ubique vincens,
 Solus beate dominans per omne sæclum.

¹ Vincere. — ² Sæculum. — ³ Omne per sæculum.

Vers. 6. *Dominis. Pith. domini.* Sic et v. 18.

11. *Superos. Pith. supero.* Sic et v. 23.

Pithœi editio p. 364 præponit hæc in Velsiana omiſſa: *In pagina sequenti versus est ex dimidio iambico et dimidio trochaico constans: trochaicam partem in iambicam vertit, et iambicam in trochaicam. Eadem pagina in acrostichide habet,*

Pius Augustus:

In telestichide,

Constantinus.

Versus in Pithœana sic collocantur pag. 365.

Princeps beate placide (lege placido) sub axe jam nunc.

Jam nunc sub axe placido beate princeps. Justis serene, etc.

Mundo favente, etc. Et sic porro.

XIV.

INGENVIGRAVITERGRÆCVMNISERATVSAVICVM
 CVIMEAMENsADMISSADOLENSCVFITOMNIAFARI
¹ SOLVSVTHAECOCCLVTALEGENSSECONCITETIRA
 VNDIQVEADFLIXVMVINCLISSONTEMQVETENERI
² SEDVITANSHVLTOSQVOSFOEDAADIVRGIAACOIVV
 VOLVERITTESNESVCANDIDAFEMINAGRAECVM
³ NOXKARISHEBETETTELISNIHILIMPROBACYNI
 DEPOSVISSEVIDENSHELENAMCVIGRATIABI
 NISMAORADVLTERIISDONOMINACVNCTALIBENTER
⁴ MVSASONATGRECISFRIXCONIVXCREDECANENT

¹ Naec occulta legens se concitat tria. — ² Conjunx. — ³ Telis minil. — ⁴ Conjunx.

Hoc carmen non est in Pith.

XV.

VICTORSIDEBEISPOLLENSVIRTVTIBVSIBIS
 PERSICACVMNATISLATIOCONFINIAREDDENS
 IAMNLIIPRINCEPSLAETISORIENTEREXCEPTO
 QVOSTIBIFIDADICATCONCORDIADIVESQOIS
 IAMPPOPVLISPARTHISMEDISVNIQVEDICATIS
 AVGVSTOETNATISTVMAGNAADGAVDIASANCTE
 CONSTANTINEFAVETETANTOINCARMINEMVSA
 ETTVADESCRIPITSPINGITVICENNIAMETIBIS
 ATTVSVPPLICIBVSOLIMDVXCLARVSINARMIS
 DAPIETATEFIDEMMAIORMOXGLORIAHONORVM
 SITOTOSSERVAREQVEASPOSTVOTATROPÆIS
 PARCEREIAMVERISIVIRTVSDENVNCIATALMA
 INDVSARABSIAMVOTAFERVNTEIMEDIADIVES
 AETUIOPESGNARIRAPIDOCVMLVMINESVRGIT
 THETHIOSEXGREMIOTITANSEDETONNIALAETA
 CONSTANTINEBONONVCLVDENTOVIASACHLO
 FELIXMVSATVISPOSCITQVAEDIGNAREFERRE
 PRAEMIAVIRTVTVMMERITISVELVOCESONARE
 QVIDVAGAPIERIOSVERSUSVSVVALLISOPACA
 ILICECOMPONISLAVROQVIDCARMINACARPIS
 CASTALIOSTOTARESPONDETVOCETRIVMPHOS
 QVAMDATFONTESVOCILARIOTVCARMINAPROME
 VATEDEODIGNAAYTSIQVODPERFERETAVDENS
 MAIVSOPVSNECTENSMENSTOTAMOLESVIBIT
 SPEPINGETCARMENPANGATSICOEPTACAMENA
 COMPLEATETVERSUVARIATADECENNIAPICTO
 ORESECVNDAVOVENS SVBCEKTOLIMITEMETRI
 OTIACAESABIBVS PACISDEBITAVREASAECLA
 INDVLGENSNATISPATRIAEPIETATISHONORE
 MITISIVREDEVSSEDCHRISTIINFORTIAVRES
¹ NONDVBIAREPARHENVMRHODANVMQVETVERI
 VLTERIOREPARANTETFRANCISTRISTIAIVRA
 IAMTVSANGTEPVEBESPESTANTARITEQVIETI
 MISSAPOLOSAECLISDACONSTANTINESERENA
 TEMPORASVMMEPIOTRICENNIASVSCIPEVOTO

In hoc carmine tricena quinæ litteræ per omnes versus sunt, et scriptum est in medio corpore paginae AVG. XX. CAES. X. Sed in lineis litterarum trium AVG. percurrit versus,

Cum sic scripta placent, audent sibi devia Musæ;

In duarum sequentium, quæ sunt, XX,

Per varios signare modos, devotaque mentis;

Item trium litterarum, quæ sunt, CAE,

Gaudia, quæ pingens loquitur mea Phebe Camenæ.

In duarum quæ sunt quarto loco, S. X,

Summe parens da voce pia tricennia fari.

⁴ Raodanumque.

9

Vers. 1. Sidereis. Pith. pag. 353, sideriis.

12. Versis. Pith. versus.

15. Sedet. Pith. sedit. Barthius legit dedit.

17. Possit. Pith. possit.

30. Crisi in. Pith. Crispi in.

IN LEMMA CARMINI SUBJECTUM.

Item trium litterarum. Pith. In tertiarum, quæ sunt CAE.

XVI.

SANCTE DECVS MVNDIA CREVM SVMMASALVTIS
 LVXPIATERRARVM TËS OLO PRINCIPESAECLIS
 IMENSVM GAVDERE BONIS DATVR AVREAVENIT
 SVMMOMISSA DEOFVSI SPATE RALNETYRANNIS
 IVSTITIA INTER RASE TGLORIA CANDIDAVERI
 TEQVE DVCEM AGEGRATA FIDESE TIVRA RENATA
¹ TOTAQVE PERCVLSIS IN CENTIMOLETYRANNIS
 ASPERAVIS POSITA EST BELLI RESI TALAI VRE
 SCEPTRADABIT POPVLIS VOTOPIVSOREISEOI
 AVGVSTRE INVICTAS MVNDITRANSIBISINORAS
² TEQVESVPLEXTOTISDVCI BYSSITIPATASYNE
 GRATIVRACVPITLVCISSISIBICAVDIANOSTRAE
 OPTATANATFALLAXENPERFIDATELAFVCARVM
 PARTHVSDEPOSVITRVITORISVNDIQVERVERI
 LITORISAETHERIOENVTVCERTAMINEAMORIS
 MEDVSARABSMOXOMNISOVATLAVDARESEKENI
³ ORISLVSTRATVIDATVERISSANCTETROPÆIS
 HAECMAGEFELICESTITVLOS VINCASVTAMORE
 AVREAPERPBTVORESTAVRANSSAECVLAMVNDI
 INDVSETAVRORAEMILESQVOSFLVMINENILVS
 TANGITPECVNDISVENTVAVSFRVCGIFERVNDIS
 ORANTESPIAIVRAPETENTGENSNOBILISORTV
 AETHIOPE SCVRC TIPARENTOPTATAQVENVNDI
⁴ TEMPONALAE TADEDITNOBISFELICIVSAEVM
 ENSVPLICESPERSAEIVRASIBIREGIANOLVNT
 TEDOMINVM MALVNTVV SITVASENPERADORANT
⁵ QNASVISCVPIVNTTOTISTIBICEDE RE REGNIS
 TVPIVSE TIVSTIVEREMEMORINCLYFELÆTIS
 DARES PONSABONASEM PERMITTSSIMVSORIBIS
 IMPERTIRETVVM CLEMENTERETADDITONVMEN
 SINTMAGEFELICESPARITERQVOSALNETVERE
⁶ ETNEPANAIAV GANSA ESTIDIVORTIANVNDI
 ORBESVNGEPAREDETLEGESROMAVOLENTES
 PRINCIPETEINPOPVLOS MITIFELICIVSAEVO
 OMNIALABENTVR FLORENTIEVS AVREAREBVS

In hac pagina tricennæ quinque litteræ sunt: In qua Christi monogramma rubrica depictum est, per quam a primi versus littera prima ad ultimam novissimi linea decurrens continet,

Summi Dei auxilio nutuque perpetuo tutus;

Et a prima ultimi versus littera ad novissimam primi per obliquum ascendit scriptura hæc,

Orbem totum pacavit trucidatis tyrannis.

A media littera primi versus usque ad mediam ultimi per directum descendit rubrica continens,

Constantinus pius et æternus imperator;

Inflexio quæ græcam litteram facit scriptum habet,

Reparator orbis.

¹ Tyrannis. — ² Siene. — ³ Orbi, sed apparebant vestigia prius scriptum fuisse oris. — ⁴ Felicitas ævi. — ⁵ Sibi ce dere. — ⁶ Et reparta juganis.

Vers. 5. *Justitia in terras*. Hic versus abest a Pith. pag. 367.

7. *Itala*. Male Pith. *Italia*.

10. *Invictas*. Pith. *Invictus*.

11. *Teque suplex*. Pessime Pith. *supplex* contra Metrum. Porphyrius imitatione Veterum longam

positione Syllabam, omisso una Consonantium corripit, ut fecerunt in *omitto*, pro *ommitto*, vel *obmitto*; *disertus* pro *dissertus*, *mamifita* a *mamma*, *osella* ab *offa*. Et sic usi sunt *Damasus Hymno Agathæ*: *Pro misero suplica Damaso*. Sic vest. edd. ubi qui ignorarunt hoc, *rogita* substituerunt. Nec attendit id Ope

rum Damasi recensitor Martius Milesius Sarazanus. A Sic Galterus Alexandreide lib. 1, 280, et lib. viii, 7; Gul. Brito lib. 1, 197; 428, 799; lib. vi, 64; lib. vii, 587; lib. ix, 121; 326; l. xi, 523, etc. Noster Optatianus iterum hoc carmine, v. 25.

16. *Serens*. Pith. *Serene*.

18. *Vincas ut amore*. Pith. *ut vincat amore*. Forte : *ut vincas amore*. Sic infra v. 24 hoc Carmine. *Tertullian*. lib. ii contra Marcion. v. 186. *Hilarius* Genesi, v. 2, 95, 184. Ad quem videndus *Weitzius*. Sic pag. 109 *Epigr. veter.* Pith.

23. *Optataque mundi*. Pith. *Opt. mundo*.

24. *Felicius ævum*. Pith. *felicitas ævi*. Et sic Vels. MS. habuit, quod ex Nota ad oram vides. Vide jam ad 18 dicta.

25. *En suplices*. Pith. *supplices*, quod neque metrum, neque Optatiani artificium tolerat. Vide supra hoc Carmine v. 11.

27. *Tibi cedere*. Pith. *sibi cedere*.

29. *Da responsa bona*. Pith. *Da resp. bono*.

32. *Mæsti divortia mundi*. V. *Valesium* ad Euseb. p. 169.

Antepen. Volentes. Pith. *volentis*. V. *Nic. Heinsii* Præfat. ad nuperrimam *Virgillii* Editionem.

Penult. mihi felicius. Pith. *mitis felix*.

IN LEMMA CARMINI SUBJECTUM.

In qua Christi. Pith. *In quæ Christi*.

Rubrica dep. Pith. *lubrica dep.*

Per quam, etc. Pith. *per quem a prima primi versus*.

Ultimi versus littera ad nov. Pith. *ult. versus ad nov.*

Usque ad med. In Pith. *to usque abest*.

Rubrica. Pith. *lubrica*.

Litteram facit scriptum habet. Pith. *litteram facit, habet scriptum per lubricum, Repar.*

XVII.

ACCIP EPIC TA NOVI SELEGI SLV XAVREAM VNDI
 CLEMENTIS PIA SIGNADE IVOTVM QVEPEREN NE
 SVMMEFAVETE TOTAROGATP LEBSGAVDIAR I TE
 ETMERITAMGREDITCVMSERVATIVSSATI MORE
 AVGVSTOETFI DEICHRISTI SVBLEGEPRUBATA
 GLORIAIAMS AEGLOPROCESSIT CANDIDAMITI
 ADCVMVLANS COETVSETTOTAO RNATA SERENIS
 MVNERIBVSPRAESTANS NATISVTLA VREAVOTA
 VIRTVTVM TITVLOS PRIMIS IAM DE BEATANNIS
 PROGENIETALIGENVITQVOSNOB ILESAECLVM
 HIS DECUSA PROAVOET VERA E CONSCIAPROLIS
 ROMA FLVIT PRINCEPS INVICTIMILITISALMA
 OTIAPACISAMANS HAEC SVNT MITISSIMADONA
 HOCATAVIMERITVMVOTISPOSTEDITVSORBIS
 ERVM PENS DOCVIT NENORINTFRANGERE FIDEI
 OPTIMAVRAPARES CVRIS SVBMARTISINIQVI
 NVLLIS LAESAFIDES HINCIVGISTAMINEFATA
 VOBISFILALEGVNTPLACIDAPIETATESECVTA
 ETR ECONSTANTINVNCEXERITINCLYTA FAMA
 AVC TASTIRPEPIAVOTOACCVMLATA PERENNI
 SANC TATVASSEDESADMEN TISGAVDIAMIGRAT
 AETHERIORESIDENS FELIX INCARDINEMVNDI
 IAMPATRIAEVIRTVTISOPESBELLINELABORE
 ANIVSTIMERITIS DICAMMENTISQVESERENAE
 ETPIADONACANAMFECVNDQAQVEPECTORANOTO
 RITEDEOBICMENTE VIGENTCVIGAVDIACASTA
 CLAVDIVS INVICTVS BELLISINSIGNIAMAGNA
 VIRTVTVM TULERITGOTHICODEMILITEPARTA
 FILIETAPEPOTENS CONSTANTIVSOMNIA PACE
 ACIVS TISAVCTVS COMPLERITSAECLADONIS
 HAEC POTIOREFFIDEMERITISMAIORIBV SORTA
 ORBIDONATVOPRAESTASSVPERASQVEPRIORA
 PERQVETVOSNATOS VINCIS PRAECONIAMAGNA
 ACTIBILEGEDEIVS SISOQVEPERENNIAFIENT
 SAECLAPIISCEPTRITECONSTANTINESERENO

In hoc carmine omnium versuum litteræ tricenæ quinae sunt, et per omnes partes laterum totidem. In qua prima littera primi versus ad novissimam ultimi versus per obliquum descendit versus,

Alme salutari nunc hæc tibi pagina signo.

Et rursus a prima littera ultimi versus usque ad novissimam primi versus per obliquum ascendit hic versus,

Scripta micat, resonans nominibus domini.

Rursus prope medietatem hic acrostichidis, illic telostichidis, scriptæ litteræ utrimque septenæ ad directum in duabus litteris I et E, et in medio, acrostichide et telostichide in S litteræ lineam deformata, exprimitur per has tres partes versus heroicus,

Nate Deo solus Salvator sancte bonorum.

Rursum in linea V litteræ, quæ est ad medietatem ultimi versus, scriptus est,

Tu Deus es justi, gratia tu fidei.

Rursum per mediam Græcam X litteram ad directum virgula descendens, quæ habet inflexuram quasi P litteram græcam, habet scriptam prosam,

Sit victoria comes Aug. et natis ejus.

Quæ omnis pictura habet monogrammm Christi, et litteras scriptas, IESVS.

¹ Elementis.—² Nobile sæculum.—³ Roma eluit.—⁴ Dicam entis serene.—⁵ Piliatate potens Constantinus onia.—⁶ Serenæ.

Vers. 2. *Perenne.* Pith. *perenni.*
 3. *Summe fave.* Pith. *Summa fave.*
 12. *Roma fuit.* Pith. *Roma cluit.*
 16. *Curis sub.* Pith. *Curis sub.*
 18. *Pietate secuta.* Pith. *Pietate secuta, male.*
 21. *Tuas sedes.* Pith. *suas sedes.*
 23. *Opes.* Pith. *Opus.*
 27. *Claudius.* Unde oriundus Constantinus. *Infra*
Carm.
 27. *Vid. Trebell. Pollio.*
 29. *Fili ætate potens.* Pith. *et pietate potens. Bene.*
 Ult. *Sæcla pii sceptri te Const.* Pith. *Sæcla piis*
capi rite C.

IN LEMMA CARMINI SUBJECTUM.

Tricenæ quinæ sunt. Pith. *tric. quinæ litteræ sunt.*
Laterum totidem. In qua. Pith. *laterum in qua.*

Et rursus a prima l. u. v. u. ad n. p. u. p. obl. asc. hic
versus, Scripta micat, resonans nominibus Domini.
Hæc desunt in Pith.

Rursus prope mediet. Pith. Et rursus a primo versus
prope medietatem utrinque septenæ litteræ ad directum
duabus litteris, quæ sunt I E, et in media acro-
stichide in S litteram linea deformata: ex p. h. t. p. h.

Ad mediet. ultimi versus scriptus est. Pith. ad me-
diet. u. versus, et in linea litteræ S, quæ est in tele-
stichidis medietate, Pentameter versus scriptus est
hic.

Rursus per med. Pith. Rursum p. m.
Habet scriptam prosam. Pith. habet Scrituram
prosa.

Et litteras scriptas JESUS. Pith. et in imo litteras
JESUS.

XVIII.

I. III. VII. XII.
 MIRVMOPVSESTCVNCTOSETTALES EDEREVERSVS
 SICQVELOCAR E HEDERIS PAVLVM TVDIEROGATVS
 MOXADESE NQVOR SVM RAPIESQV I PRAEBEOFI XAS
 SVM TVVSET PRIM IS TVADIS CIMVSVTTRI AFELIX
 NECFALLAX TRIBV ENSAVDAC I INMVNERECLARVM
 AEQVI PAR ESANI MV MNVNCCLI OGARMINA FIRMET
 QV EPOT ERVNT PANGI PONA MCEVSTAMIN ANORMAS
 QVA EVERRANT SE SEQVAE VINCVLAMIT IACVRENT
 TVDABISHAS VIRESTVA RVR SVMCO SEREPRAEMIA
 XI. AVSIBVSINMAGNISLAETAADCONTRARIACVRRAS
 IV. AONIDVMNAMFONTEGRAVIMIGATAR SNOVAVENIS
 IMMANESTPRORSVMAMPLEXVAVTTOTO CIVSONAS
 PROSPICEREPLANTAREMODO SINMITTATVLTTEM
 ET PROIECTANECE TCONSVMTOINGLORIALIBRO
 SISISA PIVNTETNOSTRA CVISVCCRESCEREA GYME
 PRAESOLIDVM DEN SVMQVEANIMIDEDVCEREVIVA
 CONGRV ERECEARNANTSTVDIOS EQVIBONACALLES
 VIII. LEGIB. ABSTRVSISQVODCARMINACONS PICORATI
 IX. BLANDEANIMIIVDE XQVIMORIB. OMNIACISAVCTV
 PRAEMIRO OSTENDISS TVDIAINRECTOR REPOLITA
 TREVSI COLA SQ. TVOSAVCTVS LAETABILESVMENS
 INTVITVMQVOPROSPERAFAC TAA CGAVDIADONES
 PUBLICANILPRIVSESTQVODVLETNOMINE CVRAS
 FASITSIDONII SENSVMINPENETRALEPATORI
 NOSCEREQVAEPOSISISILLICNI TOROCITEREIVS
 V. CONDITVRABS TRVSAGENEROSVM COGERECENSVM
 XIII. PAVPERIEFLAGRANTGEMINISNOVAGAVDIAVOTIS
 DIVESAPOLLINEISDEAVRATFOEDERAPLECTRIS
 HICNOVITLA VDESDOCTVSQVAEQVEOMINETA NTO
 SVNTPRAEVISABONISTVDEXTERPROTINVS ESTO
 CVMSANCTISINSISTEFIDEFESTINYSINAMPLVM
 CLEMENTIAECNVTVAVGVSTVSTIBIDONABEATA
 LAVDATOTRIBVETTECONSVLEPRAEMIA COMPLET
 HINCTVATVNCFESTISNOTISEXNOMINAPLA VSVS
 PLVRIMVSA CPRVDENSRERVMQVISTORPEATVSVS
 DEGENERIASPEMOLITAPLVSINGR VITHINGIAM
 SVSCIPEVOTOALACRIBO CMVNVS VIRBONECLARE
 II. VI. X. XIV.

I. Mixta per anfractus diducunt carmina Musæ,
 II. Seu cancellatos spatia in contraria flexus.
 III. Seriem paramus ordinare acrius,
 IV, Amor poesis spissa gaudet exigi.
 V. Possit coire docta rerum limite.
 VI. Opus tuetur non negata parcitas.
 VII. Speciosa sancta cultu.

VIII. Bene picta Musa metris,
 IX. Breviter suas ut isto
 X. Opus est per arta cœtu.
 XI. Audeo plenas
 XII. Edere formas :
 XIII. Picta notabo
 XIV. Jura Camenis.

¹ Premiro o ostendis.—² Divers: pol lineis.

Hoc carmen abest a Pith.

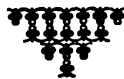
XIX.

ALMETVASLAVRVSAETASSUS TOLLETINASTRA
 LV CETVASIGNESFAS TVSSINELIMITECONS VL
 MARTESERENVSHABESREIECTOMVNIAGRAIVM
 ETMEDIPRAESTAS INCENSVM SCEPTRARE DIRE
 TORVAGETASCAM POCLARVS VTLVMINAPERDIT
 VVLTCVRVOTVRMAEFELIXSVACOMMINVSICITV
 ARMENIIDVXFERRELEVISSOLTRQVOQVEPILA
 SICETVICTNREFERTEXORTOSDACIAFRANCOS
 LEGETVVS TONSORHENVSTIBIGERMINATEXVL
 AGMINATELORVMSVBEANTQVIMVRMVBREBELLA
 VINCEREFLORENTILATIALESSARMATADVCTV
 REXTIBIPOSSEGETASVISODETLIMITEVLTOR
 VIDITESVMVMCOLVMENQVAVERIFE RAESTV
 SERVINOCEANI PRESSITIVCANYSIAPONLVS
¹ATQVERVVDISRADIISCITLVXEXORTATROPAEA
 ENGAUDENTPIETATEALTI SPARSAPEREREAGE
 TVYATEMFIRMESDICTYSTENUNGLYRACANTET
 AVCTA DEO VIRTUS MUSAS MAGIS ORNATA PERTA
 SOLVMVOTANOTISLATESVAROMULADATPLEBS
²SANCTATVISCLIOPERMISCETVOTATROPAEIS
 VISITVRETCRESCITPLECTORVMGRATIACANTV
 SITVIVICENISPERTHILENGRATIAPOLLENS
 TALISFAKASVISIGNISLYRAMVNERA GESTAT
 ORSAPARIVATESQVAE PERFERTEDELIERITHMO
 LVMINEMVRI CEOVENERANDUSDVXERITVTSOL
 LEGIBVS TIANITENEASAVSORBETRIBVNAL
 EGREGIOS TITVLOSPIETATISHABEBISAMORE
 TOTFRETAPACISAPEX MV TARIMVNEREGAVDET
 INDIAGLAVIGERILATIVMVLTANGERENAVI
 NILEVSMESSORSVATRADITCASTRAVE LAGMEN
 ARCTOSQVAMCARPINO SCETVIXMACVUS INORA
³SICISTOSCULTVSINTERCVRVANTIBVSENSES
 TENIVEAIVVATARCERVL PONTIDECVSAVGET
 ROMASORORVETERESTVSCOSQVOSORETVEMVR
 ALMETVASLAVRVSAETASSVSTOLLETINASTRA

Alme tuas laurus ætas sustollet in astra.
 Aurea lux vatum silvæ mihi præmia serva.
 Aucta Deo virtus Musas magis ornat aperta.
 Aurea victorem pietas sonat ubere lingua.
 Aonies latices pietas juvat armaque diva.
 Augusti florem pietas juvat arma tropæa.
 Aonii frutices pietas juvat ubere glæba.

¹ Trophea. — ² Tropheis. — ³ Sic ista culm in rronurventibus cases.

Hoc carmen abest a Pith.



XX.

CASTALIDES DOMINO VIRTVM TRADITE PALMAM
 CONSTANTINVS HABET ELLORVM IRETROPAS VM
 VINDICES VDE EXTRARE DDENS FELICITER OBEM
 CONSILII SITE RVMS VADENS ET CVNCTARE FERRE
 ROMA TIBI BELLISCVMSAEVAI NNECTERE POSSIT
 VINCLA IVGIVIRTUS MITES NON ARMATIN HOSTEM
 SIGMAGNOPATIENS DOCVIT CERTAMINE PARCENS
 QVID PIE TAS DONET POS TDIRAPIAMINACLEMENS
 NVNC MIHI I AMTOTODOCILE HELICONACAMONAE
 MITTITE CONPOSITAS INTEMPORAMITIAPALMAS
 NECTITEDEMETRIS VIRTVVM CARMINA ET OMNES
 CONCINITE VTFRUCTV FELIX ET PRINCIPEDI GNA
 DET STIRPES GRATAS TEXENS QVAPAGINAVERSV
 HINC VOVEAT ITVLOVOTORVM CARMINA POLLENS
 PIERIOSMIHIPHOEBETVODENVMINEPRAESTENT
 FONTES CASTALIAE TVASILICETIREPERAGRANS
 MENSIVGAGEL SAPET ETMECVMSIPANGERE VERSV
 MVS AVELIT TANTO IAM NVNC SVBPRINCIPELAETA
 LAVDIS DONAFERENS RESONANS IN SIGNIARAMIS
 VINCENTVMIVSSOSAVDAXMIHIFI DATRIVM PHOS
 ETMERITVMIVSSOSTOT REDDERE NOBILE PALMAS
 AONIDVM QVASVALLE FLVENSALITVNDARIGATAS
 SANCTESALYS MVNDI ARMIS IN SIGNIBVS ARDENS
 CRISPEAVISMELI ORTE CARMINE LAETAS ECVNDO
 CLIO MV SASONANSTVAFATVRPVLCHRAI VVENTAE
 NOBILE TVDECVSESPATRI TVQVE ALMEQVIRITVM
 ETSPE SVRBI SERISHOSMENTIS CARMINE CAESAR
 TVVINCENS PACIS GRATISSIMA FOEDERASEMPER
 INDVLGENTEFACILIS GENTES ADIVNGEROGANTES
 FACQVETVILIVRISGAVDENS VIRTVTIBVS AVCTIS
 CONSTANTINVS ITEM LAVSORBI SGLORIASAECLII
 ROMVLEVM SIDVSLVXCLEMENS INCLITAFRATRV
 NOBILITAS PROAVISVERVM ET MEMORABILE FAMA
 RESTITVITVICTOR CAESAR NOMEN QVEDECVS QVE
 SANCTE PATERRECTOR SVPERVMVICENNIALAETA
 AVGVSTOET DECIES CRESCANT SOLLENNIANATIS

In hoc carmine per omnes partes tricenae septenae litterae sunt, et scripta species palmae, in qua palma duo primi rami quia breves videbantur, nec versum poterant implere, adjuncta est linea per directum et per obliquum,

Castalides versu declivi concludite palmam.

Eadem littera prima communi manente, et M littera ultima primi versus communi manente, secundus ramus per obliquum descendens et ascendens, facit versum,

Constantine fave, te nunc in carmina Phoebum.

Per tertium ramum adaeque per obliquum descendit et ascendit hic versus,

Mens vocat, ausa novas metris indicere leges.

Per quartum ramum adaeque per obliquum descendit et ascendit hic versus,

Limite sub parili crescentis undique ramos.

Per medium truncum descendit a media littera primi versus ad mediam ultimi hic versus,

Reddat ut intextus Musarum carmine versus.

¹ Tropaeum. — ² Stirpe graatas. — ³ Solemnia.

Vers. 6. Miles non arm. Pith. mitis non ar.

7. Sic magno. Pith. Sit magno.

8. Donet post dira pia mina. Pith. donec post pia minacia clemens. Barth. legebat: post pila minacia.

9. Heliconia. Pith. Helioone.

10. Compositas. Recte. Pith. male compositas.

13. Texens. Pith. texens.

14. Carmina. Pith. carmine.

20. Virtutum jussos audax. Pith. Virtutum ju' ax.

21. Jussos tot. Pith. justis tot.

27. Haec mentis carmina. Pith. nos mentis e.

Ull. Solemnia. Pith. sollemnia.

IN LEMMA CARMINI SUBIUNCTUM.

Et scripta species palmae. Pith. et de minio scriptae, et sunt species palmae.

Duo primi rami. Pith. primi duo rami.

Eadem littera pr. Pith. Eadem C littera pr.

Facit versum. Pith. facit versum hunc.

Adaeque per obliquum deac. Pith. per obliquum omittit.

Crescentis undique. Pith. crescentes x. Sed auctor scripsit crescentis.

Versus ad mediam. Pith. versus usque ad med.

XXI.

CALLIOPECANE PLVRAPROCA XENORESERENVS
 FONTESASTALIIDEVSAVDIETINDECANOROS
 MENSFVRI TINNEXVSETFELIXCVRREREVOTIS
 IAMSECREDETOVANSLIBETIREPERAVIASOLA
 IMPETEQVOGRESSVS ET FANDIOPTATACVPIDO
 INVITATATVLITMENS TANTVM MAXIME CAESAR
 AONIAE NODOSAMPLECTITVR INCITV SAETHRA
 FVNDEPATERCOEPTISMVSA SADMVTVAVERSVS
 SCRYPEAFINGENTEMTAMVROCARMINAVERSV
 LVDEREFASNOBISPRAESVMEREDICEREMETRA
 GAVDIAVELTENVINEAPANDERESITMIHIMVSA
 TANTVSHONORMEIVRESVOPERSIDERA SAECLO
 ODECYSAVSONIAETVLERITSICPARVALOCVTO
 AMPLIVS ENIVDEXDOMINVS TOTMVNERASVMMA
 TANTAQVE CONCEDISTVMNTENDICEREDONIS
 INVITVSLAVDISCVMMVNERESICVAGAPRIMIS
 HAVDAVDITALEGASNECDICTISLAESACAMENA
 AVDETMAGNANIMOVOTINOVAVINCVLAMENTIS
 IVSSADARECREVITQVEMECCORREPTAFAVORE
 ENAGEIAMREDDITVOTISPIAPRAEMIAMGNVM
 CONCORDISAECLOROMAEDECVSETSIBIMVNDI
 IIVRASVITOTLVXPOPVLISORBIQVETROPAEVM
 SICDATASVNTISTOMAIORTVAGLORIATERRIS
 ENAVGVSTETVISPRAESENSETTANTVSVBIQVE
 IMPERIISFE CVNDEPARASNUNCOMINECRISTI
 OCEANIINTACTASORASQVIBVSERVTAFRANCI
 DATREGIOPROCVLECCEDVMCVIDEVIALATIS
 TOTAPATENTCAMPISVTCAESOLIMI TEVICTOR
 RITEATAVOSVM MOMELIORCVICLAVDIVSACER
 MAGNANIMVMSIDVSDATCLARVMENVMINEDIVO
 IMPERIVMVI RTVSQVEMFELIXOPTATALVMNMV
 AVGESFLORETVONOSTRAETIBIDEBITAVITAE
 ORTAMICATFRATRVMFATALISGLORIASAECLO
 RESLATIAVTOTI COMPOSSICGAVDEATAVCTA
 ASPICEPAGATOPARTAESTLVXLAETA SVBORBE

In hoc caruine triginta quinque litteræ per omnes partes sunt. In qua a prima littera primi versus ad ultimam novissimi, rubrica per obliquum descendens, habet scriptum,

Constantine, maxime imperator et invicte.

Item a prima ultimi versus per obliquum rubrica ascendens, usque ad ultimam primi versus, adæque habet scriptum,

Æternæ pacis providentissimus custos.

A septima primi versus ad septimam a fine ejusdem versus per anfractum ascendens,

Pater imperas, avus imperes.

Item a septima ultimi versus, ad septimam a fine ejusdem versus, hoc idem habet. A tertia decima primi versus ad tertiam decimam a fine ejusdem versus habet scriptum,

Pius et felix.

Eadem ratione et in ultimo versu hoc idem scriptum est. A septima acrostichidis ad septimam a fine acrostichidis, habet scriptum,

Aurei sæculi restaurator.

Hoc idem habet scriptum identidem a septima telostichidis, ad septimam a fine ejusdem telostichidis. A XIII acrostichidis ad XIII a fine ejusdem acrostichidis habet scriptum,

Omnia magnus.

Telostichis hoc habet scriptum identidem a tertia decima telostichidis ad tertiam decimam ejusdem.

¹ Inclitssachra. — ² Tropheum.

Vers. 2. Fontes. Pith. p. 377, Fontis.

4. Libet. Pith. licet.

9. Tam duro. Pith. jam duro.

13. Tulerit. Pith. tuleris.

14. Amplius en. Pith. Amplius et.

15. Tu mentem dicere. Pith. tu menti edicere.

17. Legas nec dictis læsa. Pith. ligas nec dictis læta.

18. *Voti. Pith. vati.*
 20. *Magnum. Pith. magnus.*
 25. *Major tua gloria. Barth. ad Claudian. p. 507,*
 2 edit.
 25. *Cristi. Pith. Crispi.*
 27. *Deum. Pith. dium.*
 28. *Campis ut cæso. Pith. campi sub cæso.*

IN LEMMA CARMINI SUBJECTUM.

Rubrica. Pith. lubrica.

Ad septimam a fine. Pith. omittit a.

Per anfractum ascendens. Pith. per amfractum

ascendens et descendens habet scriptum, Pater i. A. i.

Ad septimam a fine ej. Pith. ad septimam fine ejusd.

Tertiam decimam, a fine. Pith. T³ a omittit iterum.

Eadem ratione et in ult. Pith. omittit et.

A fine Acrost. Pith. fine Acrost.

Hoc idem habet. Pith. Sic ordinat : Identidem a sept. telestichidis ad septimam fine ej. telestichidis, hoc idem habet scriptum.

A fine ejusd. Pith. fine ejusd.

Telestichis hoc habet scr. Pith. Identidem tertia decima telestichidis in tertia decima ejusdem telestichidis hoc habet scriptum.

XXII.

MARTIA GESTAMODISAVDAXIMITATA SONORIS
 MVSAPEREFFICIENTVRMARYMCARMINATEXIT
 ETNVN CAGMENAGITVINOSVBLIMINERECTVM
 MVSIGE NOSPATIVMSEPTENOLIMITE DISTANS
 NVNCEA DEMVERSURELEGENSVTQVMQVEMEATV
 MITTIT INAMFRACTVSNONVNALLEGECATERVAS
 DISSONACOMPONIDIVERSOCARMINEGAVDENS
 GRATANIMISFLEXVDOCILIDEPERPETEMETRO
 ORTATERVMFINISOCIANSCONFINIACONTRA
 PRAEPONENSORSISNYLLODISCRIMINEMTRI
 QVINETIAMPARTESMEDIAESVAMVNIADOCITAE
 EXPE DIVNTVERSSISVICIBVSNAMFINES EDVNO
 QVAMVISAMBIGVOSCVRVSSETDEVIACLAVDIT
 OSTENTANSARTEMVINCIRISCRVPEAPRAEBET
 SARMATICASVSVMSTRAGESSEDTOTAPERACTA
 VOTAPRECORFAVEASSVBCERTOCONDITAVISV
 FACTORVMGNARVMTAMGRANDIADICEREVATEM
 IAMTOTIENS AVGVSTELICETCAMPONACRVORE
 HOSTILIPOSTBELLAMADENSARTISSIMATOTO
 CORPORAFVSAS OLOSVMBERSASAMNEREPLETO
 VICTRIXMIRETVRTVRBASACIEMQVEFEROCEM
 PLVRIMA CONABORPHOEBEOCARMINEGAVDENS
 MARGENSISMEMORAREBONICAELESTIAFACTA
 INTRUITVSETBELLALOQVIRECVLSARVINIS
 QVISDEVICTAIACETGENSDVROMARTECADVCA
 TESTISMAGNORVMVICINABONONIA PRAESENS
 SITVOTICOMPOSEXCISAQVEAGMINACERNENS
 DETIVGACAPTIIVISSETDVCARCETERAPRAEDAS
 GRANDIAVICTORIMOLIMVRPRAELIA PLECTRO
 DICERENCSATISESTVOTVMSICOMPLEATORE
 MVSASVQVAECVNQVEPARATSVBLEGESONARE
 SCRVPISISINNEXAMODIS PERFECTA CAMEA
 VVLTRESONAREMEISETTESTISNOTATROPEA
 DEPICTISSIGNAREMETRISCVMMVNERESACRO
 MENTISDEVOTAEPLACARIINFATAPROCELLAS

In hoc carmine per omnes versus tricena quinæ litteræ sunt : per quam paginam discurrunt duo versus de minio scripti, utriusque quinarum partium orationis, quæ singulæ septenas litteras habent, quarum ultima manente, quatuor inter se vices mutant, ita ut prima si velis sit quarta, et quarta rursus prima, secunda cum velis sit tertia, tertia cum velis sit secunda, et manente ultima, fiat reciprocus multifariam versus, non solum ipse se mutans, sed cum alio versu eandem varietatis obtinens rationem, ordine servato partium, quem mutari velis, ut possis quamvis inde partem orationis per ordinem suarum partium mutare. Sunt autem versus duo hi,

Dissona Musarum vinciri stamine gaudens,
 Grandia conabor Phœbeo carmina plectro.

Idem versus per anfractus varios sursum et deorsum discurrunt. In hoc eodem carmine quatuor quadrata in angulis sunt senarum litterarum, duo trigona, et duo orthogona majora dimidiata, et unum hexagonum in medio, et scalena per angulos quatuor, omnia pari numero litterarum, et pari ordine crescentia vel decrescentia, id est omnia similia, trigona trigonis, orthogona orthogonis, quadrata quadratis, scalena scalenis.

¹ Quecunque parat sub legee. — ² Trophea.

Vers 4 *Limite. Pith. p. 355, milite.*

5. *Versu. Pith. verso.*

14. *Vinciri. Pith. vincire. Male.*

15. *Sarmaticas usum str. Pith. Sarmaticas summas*

str.

19. *Artissima. Pith. arcissima.*

PATROL. XIX.

22. *Conabor Phœbeo. Pith. conarer Phœbeo.*

24. *Ruinis. Pith. Ruinas.*

25. *Duro Marte. Pith. dura Morte.*

28. *Cetera. Pith. cætera.*

31. *Quecunque. Pith. quecunque.*

Ult. *Placari in fata pr. Pith. placarint fata.*

Orthogona. Pith. octogona.
Dimidiata. Pith. dimidiatu.

IN LEMMA CARMINI SUBJECTUM.

Utrique. Pith. uterque.
Sit tertia, tertia cum velis, sit. Pith. sit tertia et ter-

tia c. v. s.

Per ordinem. Pith. pro ordine.

Vinciri stam. Pith. vincere stam. Male.

Idem versus per anfractus varios sursum et d. Pith.

Idem versus et per varios amfractus sursum ac d.

XXIII.

AVGVSTVMSPECIMENMITISCLEMMENTIAMAGNĒ
AVSONIDVMVICTORTVAMAXIMEFORTIAMUSAE
CASTALIAEDEFONTECANVNTTUMVNERASVMM
VOTORVMDAPROEBEMIHINVCPLENAFAVORIS
DAMENTEMSENSVSQVEPIOSIN SIGNESERENVS
IMPERIVMNATISQVEPOTENSADMARTIAFELIX
PERPETVVM SAECLISPICTO SUBCARMINEFARI
AVDENTEMPRECORIPSEIVVAMEGLORIAVATU
DICTVRVHCARMENQVAHVISVNCOPIAMVSAE
NONTALISP OSSITQVEHVINYSSVBLEGEIVVARI
VERSOALIVDLINOALIVDQVOPAGINAINONNES
SIGNATVRMOBVLSDISCEARNATSEMINAFANDI
VELLEIVVATNV MENLVXALMAETGAVDIAMVNDI
INSTITVNTBEQVITVRCVRA SINMVSIQVATOT
VIRTUTESQVETVASETHORES PANDERECESTIT
SANCTETVOSCREVITNOSTRAEFIDVCIAMITI
TEDVCENARQVEPIOGAVDENS SVBHVNERENOTA
INIVCAFESTINATMVSI SVBIFRONDEASEMPER
TECTACANVNTARTESETNOTAEVATIBVSVNDAE
INDOMITOSREGESSEVPACISLVBRICAVICTOR
AVTBELLOSTERNENS AVTMITISFOEDERANTV
ESSETVOSFACISAGROSQVEEKERCERETVORVM
AVCTIONALHAD EIPERTEPRAESENTIAMVNDVM
RESPEXITREDDENS MOKAVREASAEVCLAREBVS
OSTENDITQVEDEVSRECTORISTEMPORAIVSTI
AETHERIONVTVPLACIDIS CLEMENTIAIVSTI
PERTEPERQVETVOSSVNTOMNIAMI TIAVICTOR
NATOSRESPOV LIFLORENTADGAVDIAMENTIS
CAESARIBVSQVETVISTOTOVICTORIAINORBE
SEMPERIVRECONESFELIXINSAE CVLAPOLLET
TANTORVMMERITASTATVESCAPTI VATROPAEA
VICTORSARMATIAETOTIENSENACCIPICLARI
DVCTORVBIQVETVISVOTORVMREDDITAFELIX
DEBITIAMCONPOSGAVDETVA ROMVLEPVBE
RECTORRITESVVSNOBISPERSAECVLAFLORET

In hoc carmine tricenae quinae litterae per omnes partes sunt, in qua a prima littera primi versus rubrica descendens usque ad quadraturam mediam, et de quadratura per obliquum ad ultimam primi versus ascendens, facit versum,

Ausoniam columen, lux alma, et gloria Romae.

Rursum ab acrostichidis tertia decima littera, quae est v, per obliquum ascendens usque ad primum versum prope medietatem, et inde per obliquum descendens ad telostichidis tertiam decimam litteram, quae est i, facit versum,

Virtutum specimen, mitis elementia mundi,

Novissimae autem partes orationum his duobus versibus alternis utraque utrique versui serviunt. Deinde per acrostichidem a quarta decima littera novem litterae ad directum descendentes, et contra se pari ordine prope in medio carmine aliae novem, et item ultra medium carmen pari ordine aliae novem, et item in telostichide aliae novem, faciunt versum,

Justitiaeque parens, spes felix, otia rerum.

Rursum a vicesima tertia littera acrostichidis, per obliquum ad ultimum versum descendens, et inde paululum directa, et ascendens per obliquum ad XXIII telostichidis, facit versum,

Aetherium munus nobis per saecula missum,

Litterae ab ultima littera acrostichidis, a prima novissimi versus per obliquum ascendentes ad mediam quadraturam, et paululum directae, et per obliquum descendentes, usque ad ultimam novissimi versus litteram, faciunt versum,

Rectorisque Dei per te praesentia pollet.

In isto carmine sunt hexagona pari numero quatuor, trigona isopleura numero litterarum octo, quadratum medium, omni parte pari numero litterarum, unum.

¹ Ispe java. — ² Virtutes ore tuas. — ³ Caesarnbus. — ⁴ Trophea.

Vers. 2. Victor. Pith. p. 357, ductor.

7. Picto sub carmine. Pith. victor ou Carmine.

8. *Vatum. Pith. vatem.*
 9. *Copia Musæ. Pith. cœta Musæ.*
 11. *Verso aliud limo a. q. p. i. omnes. Pith. Versu aliuo limo aliud quo pagina in omnis.*
 12. *Semina sandi. Pith. semita sandi.*
 13. *Juvat numen. Pith. jubet num.*
 21. *ſœdera nutu. Pith. ſœdere nutu.*
 25. *Deus. Pith. Deos.*
 Ibid. *Justi. Pith. justa.*
 28. *Mentis. Pith. mentes.*
 Penult. *Compos. Recte. Pith. male compos.*

IN LEMMA CARMINI SUBJECTUM.

In qua a prima littera pr. v. rubrica descendens. Pith. in qua prima littera primi v. per obliquum lurbica descend.

XXIV.

POSTMARTIOSLABORES
 ETCAESARVMPERENNES
 VIRTYTIBVS PERORBEN
 TOTLAVREASVIRENTES
 ET PRINCIPISTROPAEA
 FELICIBVSTRIVMPLIS
 AVGUSTARITIS ÆCLIS
 EXSVLTATOMNISÆTAS
 VRBESQVEFLOREGRATO
 ETFRONDI BVS DECORIS
 TOTISVIRENT PLATEIS
 HACORDOVESTECLARVS
 CVMPIRPRISHONORVM
 FAVSTOPRECAVTRORE
 FERVNTQVEDONALÆTI
 IAMALMACVLMENORBIS
 DATMVNERAFTCORONAS
 AVROFERENSQURVSCAS
 VICTORIASTRIVMPLIS
 VOTAQVEIAMTHEATRIS
 REDDVTNRETCHOREIS
 MESORSINIQVATANTIS
 SOLLENNIBVSREMOTVM
 VIXHAECSONARESVIT
 TOTVOTAFONTEPIHQEBI
 VERSVQVECOMPTASOLO

OSIDIVISOMETIRILIMITECLIO

VNALEGESVIVNOMANANTIAFONTE
 AONIOVERSVSHEROIIIVREMANENTE
 AVSYRODONETMETRIFELICIATEXTA
 AVGERILONGOPATIENSEXORDIAFINE
 EXIGVOCVRSVVPARVOCRESCENTIAMOTV
 VLTIMAPOSTREMODO NECFASTIGIATOTA
 ASCENSUVIGICVMVLA TOLIMITECLAVDAT
 VNOBISSPATIOVERSVSELEMENTAPRIORIS
 DINVMERANS COGENSAEQVARILEGERENTTA
 PARVANIMISLONGISETVVISYDISSONAVLTVM
 TEMPORESVBPARILIMETRIRATIONIBVSISDEM
 DIMIDIVMNVMEROMVSISTAMENAEQVIPARANTEM
 HAECERITINVARIOSPECIESAPTISIMACANTVS
 PERQVEMODOSGRADIBVSSVRGETFECVNDACANORIS
 AERECAVOETTERETICALAMISCRESCENTIBVSACTA
 QVISBENESVPOSITISQVADRATISORDINEPLECTRIS
 ARTIFICISMANVSI NVMEROSCLAVDITQVEAPERITQVE
 SPIRAMENTA PROBANS PLACIDISBENECONSONARITHMIS
 SVBQVIBVSNDALATENS PROPERANTIBVINCITAVENTIS
 QVOSVICIBVSCREBRISIVENVMLABORHIAVDSIBIUSCORIS
 HINCATQVEHINCANIMATQVEAGITANSVGTQVERELVCTANS
 COMPOSITVMADNVMEROSPROPRIVMQVEAD CARMINAPRAESTAT
 QVODQVEQVEATMINIMVMADMOVMENTREMEFACTAFREQUENTIA
 PLECTRAADAPERTASEQVIAVTLACIOMSBENECLAVDERECANTVS
 IAMQVEMETROETRITHMISPRÆSTRINGEREQVIDQVIDVBIQVELEST

Hi versus habent numerum Iambicum dimetrum catalecticum, omnes litterarum decemocto- rum.

In hoc carmine organi species est xxvi versibus depicta, in qua superior pars omnis heroico metro scripta est, cujus primus versus xxv litterarum est, et inde singuli per ordinem, incrementis singularum litterarum, ad quinquaginta usque perveniunt, cujus numeri est ultimus versus, qui primum versum numero duplicat litterarum, cum sit pari metro. Deinde per medium diversa rubrica scriptus est versus,

Augusto victore juvat rata reddere vota.
 Quæ quasi regulam organi designant.

1 Trophea. — 2 Exultat. — 3 Tactis.

IN CARMEN XXIV.

Vers. 7. *Augusta rite sæclis. omittit hic Pith. et ultimo loco ponit.*

12. *Hac ordo veste clarus. Pith. Hinc ordo veste clara.*

16. *Tam Alma culmen Orbis. Pith. Jam Roma cul. Orbis.*

22. *Iniqua tantis. Pith. iniqua lætis.*

23. *Sollennibus. Pith. sollempnibus.*

IN LEMMA CARMINI XXIV SUBJECTUM.

Hi versus habent, etc. Omittit ista Pithœus hic, et ponit p. 374, sed aliter ad finem Carminis 25, vide mox.

IN CARMEN XXV.

Vers. 8. *Ascensu j. c. l. claudat. Pith. Ibid. Ascensu j. c. l. cludat.*

12. *Idem. Pith. iisdem.*

15. *Canoris. Pith. sonoris.*

Ad primum versum prope medietatem. Pith. ad primi versus prope medietatem.

Telostichidis. Pith. telestichidis.

Alternis utraque utriusque. Utraque abest a Pith.

Pagina aliæ novem. Post hæc inseruntur in Pith. et item ultra mediam paginam pari ordine aliæ novem, et item in telestichide aliæ novem fac. vers.

Ad xxiii telostichidis s. v. Pith. a vicesima tertia telestichidis littera faciunt versum.

Litteræ ab ultima littera Acrostichidis. Pith. Item ab ultima littera acrostichidis.

Ascendentes. Pith. ascendens.

Directæ. Pith. directa.

Descendentes. Pith. descendens.

In ista pagina. Pith. In hac pagina.

XXV.

17. *Suppositis. Pith. subpositis.*

19. *Placidis. Pith. placitis.*

22. *Animatque agitans. Pith. animæque agitans.*

24. *Frequentia. Pith. frequenter.*

Ult. *Quidquid. Pith. quicquid.*

IN LEMMA CARMINI XXV SUBJECTUM.

Qui primum versum numero duplicat litterarum cum sit pari metro. Pith., qui duplicat numerum litterarum primi versus, cum primus versus sit pari metro.

Quæ quasi r. o. designant. Pith. Quiq. r. o. designat. Mox addit Pithœana Editio, quæ Velserus subjecerat 24. Carmini :

*Incedunt versus * qui * longuo cum labore positi sunt, et habent metrum Iambicum diametrum catalecticum : omnes litterarum octonum denum.*

Ad hæc duo Carmina adhibe Buchnerum ad hynnum Venantii Fortunati de Resurr. Christi pag. 27, et Barthium ad Claudian. 2, edit. p. 179.

XXVI.

ARDUA COMPONENT FELICES CARMINA MUSÆ,
 DISSONA CONNECTUNT DIVERSIS VINCULA METRIS,
 SCRUEPA PANGENTES TORQUENTES PECTORA VATES,
 UNDIQUE CONFUSIS CONSTABUNT SINGULA VERBIS.

Hi quatuor versus omnes pari ratione conscripti sunt ita ut manente ultima parte orationis, cæteras partes omnes versusum ordinibus tantum invicem mutatis, vel ad directum, vel ad reciprocum modum variare possis, ita dumtaxat, ut primæ partes cum primis vel quartis vices mutent, secundæ cum secundis vel tertiis, et possis si velis, nulla parte orationis addita, ex his IV versibus LXXII facere, ita ut nullus sui similis sit.

Ardua componunt felices carmina Musæ,
 Dissona connectunt diversis vincula metris,
 Scrupea pangentes torquentes pectora vates,
 Undique confusis constabunt singula verbis.

Undique pangentes confusis singula Musis,
 Ardua felices diversis pectora metris,
 Scrupea constabunt connectunt vincula vates,
 Dissona torquentes componunt carmina verbis.

Carmina felices componunt ardua Musæ,
 Vincula diversis connectunt dissona metris,
 Pectora torquentes pangentes scrupea vates,
 Singula constabunt confusis undique verbis.

Dissona torquentes constabunt vincula Musæ,
 Undique connectunt componunt singula metris,
 Ardua diversis confusis carmina vates,
 Scrupea pangentes felices pectora verbis.

Ardua constabunt torquentes carmina Musæ,
 Dissona componunt connectunt vincula metris,
 Scrupea confusis diversis pectora vates,
 Undique felices pangentes singula verbis.

Pectora connectunt pangentes scrupea Musæ,
 Carmina confusis diversis ardua metris,
 Singula felices componunt undique vates,
 Vincula constabunt torquentes ardua verbis.

Carmina torquentes constabunt ardua Musæ,
 Vincula connectunt componunt dissona metris,
 Pectora diversis confusis scrupea vates,
 Singula pangentes felices undique verbis.

Scrupea felices diversis pectora Musæ,
 Ardua connectunt pangentes carmina metris,
 Undique componunt torquentes singula vates,
 Dissona constabunt confusis vincula verbis.

Undique connectunt constabunt singula Musis,
 Scrupea torquentes componunt pectora metris,
 Dissona confusis felices vincula vates,
 Ardua pangentes diversis carmina verbis.

Vincula confusis constabunt dissona Musæ,
 Singula torquentes componunt undique metris,
 Carmina pangentes connectunt ardua vates,
 Pectora diversis felices scrupea verbis.

Singula constabunt connectunt undique Musæ,
 Pectora componunt torquentes scrupea metris,
 Vincula felices confusis dissona vates,
 Carmina diversis pangentes ardua verbis.

Vincula componunt connectunt dissona Musæ,
 Singula constabunt torquentes undique metris,
 Carmina felices confusis ardua vates,
 Pectora pangentes diversis scrupea verbis.

Carmina diversis felices ardua Musæ,
 Vincula pangentes connectunt dissona metris,
 Pectora torquentes componunt scrupea vates,
 Singula confusis constabunt undique verbis.

Scrupea diversis pangentes pectora Musæ,
 Ardua confusis felices carmina metris,
 Undique torquentes constabunt singula vates,
 Dissona connectunt componunt vincula verbis.

Ardua felices diversis carmina Musæ,
 Dissona connectunt pangentes vincula metris,
 Scrupea componunt torquentes pectora vates,
 Undique constabunt confusis singula verbis.

Pectora pangentes confusis scrupea Musæ,
 Carmina felices diversis ardua metris,
 Singula constabunt connectunt undique vates,
 Vincula torquentes componunt dissona verbis.

Singula confusis pangentes undique Musæ,
 Pectora diversis felices ardua metris,
 Vincula connectunt constabunt scrupea vates,
 Carmina componunt torquentes dissona verbis.

Dissona componunt torquentes vincula Musæ,
 Undique connectunt constabunt singula metris,
 Ardua diversis felices carmina vates,
 Scrupea confusis pangentes pectora verbis.

Vers. 3. *Pangentes*. Pith. p. 372, *pangentis*.
 Ibid. *Vates*. Pith. *Vatis*.

IN LEMMA SUPERIUS.

Omnes versusum ordinibus tant. Pith. *omnium ver-*

sum ordines t.

LXXII facere. Pith. *octaginta quattuor facere.*

Ardua componunt. Absunt hæc omnia a Pithœana
 editione.